

Elisabetha Koopman Hevelius, la mare de les cartes lunars (1647-1693, Polònia)

Elisabeth Koopman era una nena entusiasta per conèixer com era l'Univers. A la seva ciutat hi vivia un dels grans astrònoms de la seva època: Johannes Hevelius. El va conèixer i, tot i que era molt més gran que ella, s'hi va casar. Va ser la seva mà dreta tota la vida, i quan ell va morir va seguir amb els seus estudis astronòmics.

Catherina Elisabetha Koopman Hevelius va néixer el 1647 a Danzig (actualment Gdansk), una ciutat polonesa però de parla alemanya.

De ben petita ja estava fascinada per l'astronomia i va conèixer Johannes Hevelius, un gran astrònom que tenia el millor observatori astronòmic de l'època. Aquest li va prometre que quan fos gran li ensenyaria les meravelles del cel. Elisabeth va guardar aquestes paraules i als quinze anys, quan creia que estava preparada per aprendre-ho tot sobre l'astronomia, va tornar per complir el seu somni.

Un any després, el 1663, tot i que Johannes era 36 anys més gran que Elisabeth, es van casar i van viure tota la vida junts. Ella, més que la seva ajudant, va ser la seva mà dreta. Era una noia culta que escrivia llatí molt bé, y va aprendre a fer els càlculs matemàtics necessaris per a les observacions astronòmiques que feia amb els seus instruments.

El 1679 l'observatori i els instruments astronòmics van ser destruïts per un incendi suposadament intencionat. El matrimoni es va esforçar per reconstruir-lo i van ser a punt d'observar la supernova de 1680.

Johannes va morir el 1687 i Elisabetha va continuar amb la feina que havien estat fent plegats. Finalment va publicar tres llibres: *Stellarium Fixarum* (1687); *Firmamentum sobiekanum sive Uranographia* (1690), que contenia 56 cartes estel·lars i fou l'atles celest més detallat i important del segle XVII; i finalment *Prodromus astronomiae* (1690), una compilació de 1564 estrelles i informació sobre les seves posicions, obtingudes sense telescopi, a ull nu. En aquest últim llibre Elisabetha hi afegí més de sis-centes estrelles noves i dotze noves constel·lacions.

Morí el 1693 a l'edat de 46 anys.

